

مسئله مدیریت فضای مجازی جزو مسائل مهم ما است که این مسئله، مسئله بلندمدت هم نیست؛ مسئله کوتاه‌مدت و میان‌مدت و جزو مسائل نزدیک ما است که باید آن توجه بشود. توجه کنید دچار حاشیه‌ها نشوید، دچار مسائل فرعی و بی‌اولویت نشوید. (۱۳۹۹/۰۴/۲۲)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

ضرورت استقلال بانک مرکزی

بسیاری از اقتصاددانان، به‌ویژه در کشورهایی که در اقتصاد پیشرو هستند، معتقدند که استقلال بانک مرکزی شرط اساسی برای عملکرد مطلوب اقتصادی است و این موضوع را در تدوین قوانین پولی و بانکی مورد توجه قرار داده‌اند تا جایی که در برخی موارد، مانند عضویت در منطقه پول واحد اروپایی (یورو) موضوع استقلال بانک مرکزی کشورها به‌عنوان یک پیش‌شرط قلمداد شده است؛ اما این موضوع در کشور ما حکایت دیگری دارد.

نکات تحلیلی: ۱- استقلال بانک مرکزی به معنای جدایی سیاست‌های پولی از سیاست‌های مالی در نظام اقتصادی کشور است که مدیریت پولی و ارزی را از حوزه تسلط مطلق دولت رها می‌کند و در نتیجه، دولت نمی‌تواند به میل خود و به هر میزانی که تشخیص می‌دهد به استقراض از بانک مرکزی و انتشار پول به‌منظور تأمین کسری بودجه روی آورد. در چنین نظامی، بانک مرکزی مسئول حفظ ارزش داخلی پول ملی از طریق مقابله با تورم تلقی می‌شود. ۲- بررسی و تحقیق در مورد عملکرد اقتصادی کشورهایی که استقلال نهاد سیاست‌گذار پولی را به‌عنوان یک رویکرد در حوزه سیاست‌گذاری پولی پذیرفته‌اند، حاکی از نتایج مثبت در مهار تورم دارد و امروزه کنترل نرخ تورم در سطوح پایین به یک موضوع حل‌شده در اقتصادهای این کشورها تبدیل شده است. ۳- در کشور ما دولت‌ها همواره رفتاری دستوری نسبت به بانک مرکزی داشته‌اند. به‌عنوان نمونه طهماسب مظاهری، رئیس بانک مرکزی در دولت احمدی‌نژاد در یک برنامه تلویزیونی می‌گوید: «باید کارهایی بر اساس دستور و خواست دولت انجام می‌دادیم که بر اساس مصالح مردم نبود؛ او خواسته بود تا غیرقانونی پول چاپ کنم و به برخی افراد، ارز دولتی بدهم که من این کار را انجام ندادم.» نمونه دیگر رفتار سیاستمداران با بانک مرکزی، در دولت یازدهم و دوازدهم قابل مشاهده است. با تصمیمات ارزی دولت در این مقاطع، ۱۸ میلیارد دلار ارز در شرایط تحریمی، با قیمت ۴۲۰۰ تومان حراج شد و همچنین فشار بر بانک مرکزی برای بالا بردن پایه پولی کشور و چاپ پول در سال جاری نشان می‌دهد که بانک مرکزی کشورمان در حوزه سیاست‌های پولی استقلال لازم را ندارد.

نکته راهبردی: اساسی‌ترین و ریشه‌ای‌ترین مشکل اقتصادی ایران در سیاست‌گذاری پولی و مالی مربوط به عدم استقلال بانک مرکزی از دولت است. مشکل اقتصادی کشور طی سال‌های ۹۷ تاکنون و یا در سال‌های ۹۰ تا ۹۲ مربوط به همین موضوع می‌شود که دولت‌ها برای جبران کسری بودجه خود از بانک مرکزی استمداد جسته‌اند و یا با تغییر پایه پولی و ایجاد نوسانات در بازار ارز مشکلات خود را به‌صورت مقطعی حل کرده‌اند! برای حل این مشکل باید مجلس استقلال بانک مرکزی از دولت را به‌عنوان یک امر ثابت‌بخش در اقتصاد ایران به‌صورت جدی دنبال کند. (نویسنده: علی کارگر)

▼ گزارش روز

آخرین تیر دشمن

جمهوری اسلامی در حال عبور از یک جنگ ترکیبی، همه‌جانبه و بی‌سابقه در حوزه‌های اقتصادی و بی‌ثبات‌سازی کشور است. در این جنگ، جنگ شناختی از همه مهم‌تر به نظر می‌رسد؛ زیرا دشمن به دنبال تصویرسازی غلط و منفی از واقعیات جمهوری اسلامی و موضوعات مرتبط با انقلاب است. میزان موفقیت دشمن در دو حوزه جنگ اقتصادی و بی‌ثبات‌سازی کشور، بستگی به میزان موفقیت در جنگ شناختی دارد؛ از این رو باید مسئولان، رسانه‌ها، جریان‌های سیاسی و آحاد مردم، جنگ شناختی را جدی بگیرند.

گزاره خبری: ۱- نمونه برجسته و اخیر جنگ شناختی را در عملیات روانی و جنگ نرمی که دشمن علیه برنامه همکاری‌های راهبردی ۲۵ ساله میان ایران و چین به راه انداخت، می‌توان دید. در این تهاجم دشمن تلاش کرد با بهره‌گیری از ابزار رسانه و تمام تاکتیک‌ها و تکنیک‌های عملیات روانی، جمهوری اسلامی را نزد افکار عمومی، متهم به کشور فروشی و خاک فروشی کند. متأسفانه، برخی داخلی‌ها هم با انگیزه‌های سیاسی و منافع حزبی و گروهی، پازل دشمن را تکمیل کردند. ۲- از دی‌ماه ۱۳۹۶ به این طرف، دشمنان نظام به این جمع‌بندی رسیدند که تنها راه متوقف کردن پیشرفت‌های ایران در حوزه‌های گوناگون علمی، فناوری، صنعتی، دفاعی، نفوذ منطقه‌ای و غیره، برهم زدن ثبات و آرامش داخلی کشور از طریق راه‌اندازی اغتشاش است و تابستان داغ هم کلیدواژه‌ای برای راه انداختن این اغتشاشات در یک دوره زمانی بود. در سال ۱۳۹۷ هم موضوع تابستان داغ خیلی جدی مطرح شد و در آن زمان، حتی جان بولتون در نشست منافقین گفت: «با تابستان داغ، جمهوری اسلامی چهل‌ساله نخواهد شد و شما با رفتن به تهران جشن پیروزی می‌گیرید.»

گزاره تحلیلی: تغییرات فرهنگی و اساساً راهبردهای جنگ شناختی، آرام و تدریجی رخ می‌دهند و در آن باورهای مردم توسط دشمن بمباران می‌شود. راه کاهش خسارات جنگ شناختی اتخاذ سیاست‌های دقیق رسانه‌ای و ارتقاء سواد رسانه‌ای مخاطبان است. تقویت توان رسانه‌ای با استفاده از تمام وسایل ارتباط جمعی جهت توفیق در این عرصه بسیار با اهمیت است. البته به‌منظور کاهش تأثیر منفی رسانه‌های دشمن بر روی مخاطبان، نیازمند عبور از شعارزدگی و درک ضرورت فراگیری سواد رسانه‌ای از سوی مسئولان، رسانه‌ها و مردم هستیم.

▼ خبر ویژه

راهبرد دشمن برای قطع ارتباط عاطفی - عقلانی امت با رهبر انقلاب

نقش رهبری به‌عنوان نقطه ثقل جمهوری اسلامی در راهبرد حاکمیتی نظام همواره نقشی بی‌بدیل بوده و جریان ضدانقلاب و غربی‌ها تلاش داشته‌اند که این نقش را به انحای مختلف مورد حمله و تخریب قرار دهند. رهبر معظم انقلاب در ترسیم راهبردهای نظام با ۳ اصل «حکمت، عزت و مصلحت» گام برداشته و توصیه‌های مختلفی را به دولت‌ها و کارگزاران نظام اسلامی داشته‌اند. واقعیت موجود نیز آن است که هرگاه این توصیه‌ها و رهنمودها مورد توجه قرار گرفته‌اند، با حل مشکلات و مسیر روبه‌جلو مواجه بوده‌ایم و هرگاه که به این توصیه‌ها عمل نشده مشکلاتی به وجود آمده و خسران‌هایی را تجربه کرده‌ایم. از سوی دیگر اما فضای موجود رسانه‌ای نشان می‌دهد، به‌موازات این‌که برخی تلاش‌ها برای شیفت مشکلات از دستگاه‌های اجرایی به رهبری در دستور کار قرار گرفته، بی‌اعتمادسازی جامعه نسبت به رهبری نیز به‌عنوان یک پروژه دنبال می‌شود تا با معرفی رهبری به‌عنوان عامل اصلی مشکلات، پروژه قطع ارتباط عاطفی - عقلانی امت با این جایگاه دنبال شود. باین‌حال، متأسفانه در فضای رسانه‌ای کشور توصیه‌ها، هشدارها و تحلیل‌های رهبر معظم انقلاب پوشش مستمری داده نمی‌شود و عموماً نگاه محدود و پروژهای در خصوص بیانات و توصیه‌های ایشان صورت می‌گیرد.

▼ اخبار

اجازه و فرصت دهید، عجله نکنید!

روزنامه جمهوری اسلامی در سرمقاله دیروز خود به قلم مسیح مهاجری نوشت: «همین دیروز که آقای رئیس‌جمهور مجوز برگزاری عزاداری محرم را صادر کردند، وزارت بهداشت ۱۲ استان را در وضعیت قرمز و ۱۳ استان را در وضعیت هشدار اعلام کرد. در چنین وضعیتی معلوم نیست چرا آقای رئیس‌جمهور توصیه اکید می‌کند عزاداری‌های محرم با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار شود. اگر بخواهیم بدون مجامله سخن بگوییم باید اعتراف کنیم، امکان رعایت هیچ‌یک از پروتکل‌ها در عزاداری‌ها وجود ندارد. آقای رئیس‌جمهور! شما به‌عنوان فرمانده کل ستاد مقابله با کرونا مسئول جان مردم هستید. لطفاً تعارف با این‌وآن را کنار بگذارید.» در مقابل این نظر، آیت‌الله میرباقری روز پنجشنبه (۲ مردادماه) در نشست علمی بررسی نقش کرونا در چالش‌های پیش روی هیئت‌های مذهبی، گفته بود: «امروز واضح است که راه مقابله با این بیماری، قرنطینه کور و تعطیلی مسجد و هیئت نیست. البته تردید نداریم که غرب‌گرایانی در این کشور وجود دارند که بدشان نمی‌آید مراسم مذهبی مثل مسجد ارک، حسینیه همدانی‌ها و یا جلسه چیدر و ... با حضور هزاران جوان تعطیل شود.» در موضوعات مهمی همچون برگزاری مراسمات مذهبی ماه محرم که بخش زیادی از احساسات و باورهای عمومی را در برمی‌گیرد، در اوضاع کنونی تصمیم‌گیری آسانی نیست. از این‌رو، اظهارنظرهای غیرکارشناسی افراد منجر به اختلافات بی‌حاصل می‌شود و باید همگان صبوری به خرج دهند تا متولیان امر با گرفتن مشورت‌های تخصصی در حوزه‌های مختلف دخیل در موضوع، تصمیم نهایی را اعلام کنند.

استانداردهای دوگانه سلبریتی‌ها

پایگاه خبری «نور نیوز» در واکنش به سکوت سلبریتی‌ها در موضوع تعرض اخیر جنگنده‌های آمریکایی به حریم هوایی هواپیمای ایرانی نوشت: «آیا کودکان معصومی که در پرواز تهران - بیروت ماهان ایر تا سرحد مرگ وحشت کردند و سروصورت و دست و بدنشان مجروح و خونین شد و یا پیرمردی که در حالت اغما به بیمارستان منتقل شد و هنوز هم وضعیت مناسبی ندارد، ارزش یک توثیت یا یک پست اینستاگرامی هم نداشت؟ این گروه معمولاً در موضوعاتی از این‌دست با بهره‌گیری از ظرفیت‌های فضای مجازی، واکنش‌هایی جهت‌دار و سریع دارند، به‌ویژه اگر آن رخداد باعث جریحه‌دار شدن عواطف و احساسات عمومی شده باشد. چرا راهزنی هوایی یک جنگنده بیگانه که هزاران کیلومتر دورتر از کشورش این منطقه را برای مردمان و ساکنانش ناامن و بی‌ثبات کرده رگ غیرت این جماعت را به جوش نمی‌آورد؟ آیا چون هواپیما ایرانی بوده و مسافران چشم آبی و مو بلوند کانادایی، سوئدی، انگلیسی و... نبودند، موضوع از نظر این گروه ارزش پرداختن ندارد؟! واقعاً اگر پای حقوق بشر و عواطف انسانی در میان است چه فرقی میان شهروند ایرانی، افغانستانی، یمنی، سوری، فلسطینی، لبنانی و... با شهروند غربی وجود دارد؟ سلبریتی‌های ایرانی که در زمان سانحه دردناک هواپیمای اوکراینی با علم به سهوی بودن آن اتفاق، نقشه سیاه از ایران را هشتگ کردند و در آتش هجمه بیگانه علیه نیروهای مسلح کشورمان دمیدند، چرا در این «عملیات عامدانه» ترویج‌کنندگان آمریکایی، میدان‌دار دفاع از حقوق هم‌وطنان خود نشدند؟ اینجاست که «استانداردهای دوگانه» و «یک‌جانبه‌گرایی‌های منفعت‌طلبانه» رخ نشان می‌دهد و مدعیان موج‌سوار بر عواطف عمومی را بی‌اعتبار می‌کند.

اول تناقضات قانونی را حل کنید

حجت‌الاسلام منتظری دادستان کل کشور می‌گوید: «گاهی شوراهای شهر و شهرداری‌ها افراد را به تخلف تشویق می‌کنند. به مردم می‌گویند بروید با تخلف ساخت‌وساز کنید، بعد جریمه می‌شوید و تمام می‌شود. از مجلس می‌خواهیم نسبت به این مسئله جدی ورود کند. قانون به وزارت نیرو مجوز داده به ساخت‌وسازهای غیرمجاز آب و برق بدهد و بعدازآن به دستگاه قضایی اجازه داده تا تخریب بنا بدهد؛ این با هیچ منطقی جور در نمی‌آید. در حاشیه تهران چند نقطه وجود دارد که در سال‌های اخیر مورد تجاوز قرار گرفته است، دماوند، لواسان و کرج از جمله این مناطق هستند. از نظر ما هیچ مقام و شخصیتی خط قرمز نیست. هرکس به منابع طبیعی تجاوز کند، با وی برخورد خواهد شد.»

▼ اخبار کوتاه

◀ **گردن گردن کلفت‌ها را بگیرید!** امسال نیز همچون سال‌های اخیر و مشابه رویه دولت‌های سابق به نظر می‌رسد دولت برای کسری بودجه خود دوباره به افزایش مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم سهل‌الوصول، چاپ اسکناس بدون پشتوانه و امثالهم متوسل شود. میثم خسروی، کارشناس اقتصادی راهکار جبران کسری را در این روش‌ها نمی‌داند و معتقد است باید دولت چتر مالیاتی خود را بر سر فراریان از آن گسترده کند. وی می‌گوید: «وقتی دولت نمی‌خواهد خودش را با بعضی‌ها که فرار مالیاتی دارند درگیر کند، هزینه این هزینه ندادن دولت را مردم با تورم می‌دهند!»

◀ **ادامه تلاش هوک برای تمدید تحریم تسلیحاتی ایران!** ویژه آمریکا در امور ایران مدعی شد: «دیدار امروز من از تونس برای پیشبرد شراکت آمریکا و تونس در خصوص قطعنامه سازمان ملل و گفت‌وگو در خصوص لزوم فوری تحریم‌های تسلیحاتی علیه ایران - که در ماه اکتبر به پایان می‌رسد - بوده است. هیچ‌کس باور ندارد که ایران باید قادر به خرید و فروش تسلیحات خطرناک اعم از تانک‌های جنگی، سیستم توپخانه با کالیبر بزرگ، هواپیماهای جنگنده، ناوهای جنگی و دیگر موشک‌ها باشد. اگر شورای امنیت سازمان ملل نتواند تا ماه اکتبر تحریم‌های تسلیحاتی را تمدید کند، ایران می‌تواند آزادانه به واردات و صادرات تسلیحات متعارف بپردازد.»

◀ **حزب‌الله بخواهد، تابستان داغ را به تل‌آویو منتقل می‌کند!** «هرئیل»، تحلیلگر صهیونیستی اعلام کرد: «ارتش رژیم صهیونیستی برای مقابله با تهدید حزب‌الله یک گردان از تیپ گولانی را در نوار مرزی با لبنان مستقر کرده است. اگر دبیرکل حزب‌الله بخواهد، تابستان داغ به اسرائیل منتقل می‌شود.»

◀ **اهداف آمریکا از اقدامات تحریک‌آمیز در منطقه/ کارشناسان بین‌المللی معتقدند سناریوی خطرناک آمریکا در خصوص تعرض جنگنده‌های این کشور به هواپیمای غیرنظامی ایرانی در حریم هوایی سوریه که ممکن بود فاجعه جبران‌ناپذیری به بار بیاورد، از ابعاد و پیام‌های مختلفی برخوردار است. به گزارش «العالم»، کارشناسان می‌گویند: «این تعرض بیانگر این است که علی‌رغم اینکه آمریکا برای رفتن به شرق آسیا برنامه‌ریزی می‌کند؛ اما در سوریه باقی خواهد ماند. کارشناسان همچنین معتقدند؛ تلاش‌های تحریک‌آمیز آمریکا بیانگر خشم ناشی از توافق نظامی چند روز پیش ایران و سوریه مبنی بر تجهیز دمشق با ضد هوایی‌هایی از تهران است که در هدف‌گیری اشتباه نمی‌کند. آمریکا هدف مشخصی دارد و آن تأکید بر حضورش در منطقه و مقابله با طرح مقاومت است، حتی اگر هدف قرار دادن غیرنظامیان در آسمان باشد.»**

◀ **احکام سیاسی (سؤال ۷): حکم انتقادی که در طرف اثر مطلوب نگذارد و چه‌بسا اثر معکوس داشته باشد، چیست؟ پاسخ:** چنانچه نقد نسبت به امر منکری باشد، نهی از منکر تلقی می‌شود و وجوب آن منوط به وجود شرایط لازم است و یکی از شرایط نهی از منکر تأثیرپذیری مخاطب است و با نبود شرایط تأثیرپذیری واجب نیست، مگر در صورتی که منکر، بدعت باشد که در این صورت به‌عنوان رد بدعت نسبت به اهل بدعت است و اگر اثر معکوس بگذارد، جایز نیست.